

TRUNG - MỸ "CỦNG CỐ LÒNG TIN" QUA CHUYẾN THĂM TRUNG QUỐC CỦA PHÓ TỔNG THỐNG JOE BIDEN

PGS. NGUYỄN HUY QUÝ

Phó Tổng thống Mỹ Joe Biden vừa có chuyến đi thăm Trung Quốc 5 ngày (17-21/8/2011) trong khuôn khổ chuyến thăm 3 nước châu Á: Trung Quốc, Mông Cổ và Nhật Bản.

Dư luận Trung Quốc và Mỹ, cũng như dư luận quốc tế, đều có nhận định chung cho rằng: đây là chuyến thăm “củng cố lòng tin”. Tuy nhiên, qua chuyến thăm này, chúng ta có thể hiểu rõ hơn những gì đang diễn ra trong quan hệ Trung - Mỹ hiện nay. Thực ra, chuyến thăm Trung Quốc lần này của Phó Tổng thống Mỹ Joe Biden đã được hai bên dàn xếp từ đầu năm nay, khi quan hệ Trung - Mỹ có dấu hiệu chuyển sang hoà dịu qua chuyến thăm Mỹ của Chủ tịch Trung Quốc Hồ Cẩm Đào vào tháng 1/2011. “Tuyên bố chung Trung - Mỹ” nhân chuyến thăm này (ngày 19/1/2011) đã ghi nhận “Phía Trung Quốc hoan

ghênh Phó Tổng thống Joe Biden thăm Trung Quốc trong năm 2011. Phía Mỹ hoan nghênh Phó Chủ tịch Tập Cận Bình sau đó sẽ thăm Mỹ”¹. Biên bản “Đối thoại chiến lược và kinh tế Trung - Mỹ” ký ngày 10-5-2011 vừa qua, cũng đã một lần nữa ghi nhận thoả thuận nói trên giữa hai bên². “Tuyên bố chung Trung - Mỹ” đầu năm nay đã xác định quan hệ Trung - Mỹ chưa thay đổi ở tầm chiến lược, nhưng hiện nay cũng đang đứng trước những diễn biến mới, đòi hỏi hai bên cần có các cuộc tiếp xúc cấp cao để cùng nhau “củng cố lòng tin”.

Về phương diện kinh tế, quá trình hồi phục kinh tế sau khủng hoảng tài chính vừa qua đã bộc lộ mặt trái của toàn cầu hoá kinh tế thế giới. Sự đồng thuận giữa các nền kinh tế không dễ dàng suôn sẻ như trong hội nghị thượng đỉnh G20 tại London năm 2009. Chủ nghĩa bảo hộ mậu dịch đã “ngóc đầu dậy”, mâu thuẫn giữa

các nền kinh tế gia tăng, quá trình hồi phục kinh tế diễn ra chậm chạp, thậm chí xuất hiện nguy cơ dẫn đến một cuộc “suy thoái kép”. Quá trình hồi phục kinh tế sau khủng hoảng tài chính không lạc quan như người ta tưởng trước đây. Nợ công của Chính phủ liên bang đã chạm trần GDP. Cuộc tranh cãi ở Hạ viện Mỹ, chủ yếu là giữa đảng Dân chủ và đảng Cộng hoà về vấn đề nâng mức nợ công kéo dài cho tới hạn chót là ngày 2-8-2011 mới đạt được thoả thuận mang tính chất thoả hiệp về quyết định thông qua luật nâng mức trần nợ công. Nỗi lo “nước Mỹ vỡ nợ” không chỉ riêng của người Mỹ mà chung của cả nền kinh tế toàn cầu, trong đó nỗi lo của chủ nợ lớn nhất là Trung Quốc đã thể hiện rõ. Tính đến cuối tháng 8-2011, dự trữ ngoại tệ của Trung Quốc đã lên tới trên 3200 tỷ USD, trong đó trái phiếu của Chính phủ Mỹ đã lên tới 1170 tỷ USD (theo tài liệu Mỹ). Dư luận báo chí Trung Quốc gần đây đã chỉ trích mạnh mẽ việc Quốc hội Mỹ thông qua luật nâng mức trần nợ, rằng Washington “nghiện vay nợ”. Khi tổ chức đánh giá tín dụng Standard & Poor’s hạ điểm tín dụng Mỹ từ AAA xuống AA⁺ thì dư luận báo chí Trung Quốc càng thể hiện sự lo lắng, không những chỉ trích phía Mỹ mà còn có ý kiến cho rằng Chính phủ Trung Quốc đã mạo hiểm đầu tư quá nhiều vào thị trường tài chính Mỹ. Tại cuộc tiếp xúc cấp cao Trung - Mỹ lần này, Phó Chủ tịch Tập Cận Bình cũng đã thể hiện sự lo ngại khi cho rằng kinh tế thế giới đang đối mặt với những thách thức nghiêm trọng, với tư cách là hai nền

kinh tế nhất nhì thế giới, Mỹ và Trung Quốc cần có trách nhiệm tăng cường hợp tác trong chính sách kinh tế vĩ mô, cùng nhau tăng cường lòng tin đối với thị trường, nước Mỹ cần chuyển đổi cơ cấu kinh tế, giảm thâm thụt tài chính. Tân Hoa Xã đã có bài xã luận nhấn mạnh với tư cách là chủ nợ lớn nhất của Mỹ, Trung Quốc đương nhiên có quyền yêu cầu Mỹ xử lý vấn đề nợ qua chuyển đổi cơ cấu kinh tế, bảo đảm an toàn cho tài sản bằng đồng USD của Trung Quốc.

Mặc dầu lo ngại như vậy, trong những năm khủng hoảng tài chính toàn cầu và hiện nay Trung Quốc vẫn tiếp tục đầu tư vào trái phiếu Chính phủ Mỹ. Nguyên nhân là do trái phiếu Chính phủ Mỹ là nơi trú ngụ an toàn nhất của lượng ngoại tệ dự trữ của Trung Quốc. Trong thời gian qua, Trung Quốc đã nỗ lực đa dạng hoá khối ngoại tệ dự trữ bằng cách tăng tỷ lệ đồng Euro vào đồng Yên Nhật Bản, đồng thời chuyển đổi thành nguyên liệu, nhiên liệu, tài sản, và kim loại quý mua của nước ngoài. Nhưng trong bối cảnh khu vực đồng Euro đang rơi vào khủng hoảng nợ công trầm trọng, còn Nhật Bản thì bị động đất sóng thần và hiểm hoạ điện hạt nhân, đồng Yên tăng giá, đầu tư vào các thị trường này rất hạn chế và đầy rủi ro. Trong khi đó, dung lượng thị trường tài chính Mỹ rất lớn và khả năng “nước Mỹ vỡ nợ” là rất hạn hữu. Một nguyên nhân khác là càng đầu tư vào thị trường tài chính Mỹ thì nước Mỹ càng tiêu thụ nhiều sản phẩm xuất khẩu của Trung Quốc. Nếu Trung Quốc ngừng cung cấp

nợ vay cho Chính phủ Mỹ, hoặc bán tháo trái phiếu Chính phủ Mỹ ra thị trường thế giới, có nghĩa là cho đồng USD càng xuống giá, thì chịu thiệt hại nghiêm trọng chính là bản thân nền kinh tế Trung Quốc. Trong thời gian vừa qua, không chỉ có Trung Quốc mà nhiều nước khác đã mua trái phiếu Chính phủ Mỹ vì họ vẫn chưa tìm ra một địa chỉ cho vay nào có thể yên tâm hơn. Hiện Trung Quốc là chủ nợ lớn nhất, nắm khoảng 8% trái phiếu Chính phủ Mỹ. Trung Quốc đã đưa khoảng 1/3 trong số hơn 3.200 tỷ USD ngoại tệ dự trữ đầu tư vào công trái Chính phủ Mỹ cũng là điều dễ hiểu.

Về phần mình, chính quyền Obama ở Mỹ cũng đang trong thời điểm khó khăn, cần củng cố quan hệ kinh tế - thương mại với Trung Quốc. Thoả thuận giữa Quốc hội Mỹ và Tổng thống Obama vừa đạt được về nâng mức trần nợ công ngày 2-8 vừa qua tuy đã làm dịu bớt căng thẳng, nhưng không đủ để kiểm soát, khoản nợ lâu dài của Mỹ. Tăng trưởng kinh tế của Mỹ có thể sẽ chậm lại, tình hình thất nghiệp có thể sẽ khó cải thiện trong thời gian ngắn, ảnh hưởng tới tín nhiệm của cử tri, trong khi cuộc chạy tranh đua tranh cử Tổng thống ngày càng tới gần. Chuyến thăm của ông Joe Biden cần “củng cố lòng tin” của Trung Quốc về khoản trái phiếu của họ ở Mỹ, đồng thời nhắc nhở phía Trung Quốc vấn đề tỷ giá giữa đồng Nhân dân tệ (NDT) với đồng USD mà phía Mỹ cho là nguyên nhân chủ yếu dẫn đến hậu quả nước Mỹ nhập siêu hơn hai trăm tỷ USD mỗi năm trong buôn bán với Trung Quốc

(riêng tháng 6-2011 là 26,7 tỷ USD, mức cao nhất kể từ tháng 9-2010). Phe đối lập đang lợi dụng vấn đề tỷ giá giữa NDT và USD để gây sức ép đối với chính quyền Obama. Theo nghiên cứu của một viện chính sách kinh tế có trụ sở tại Washington, nếu NDT và đồng nội tệ vệ tinh khác được định đúng giá, tổng sản phẩm nội địa (GDP) của Mỹ sẽ tăng tới 1,9% và sẽ tạo ra 2,25 triệu việc làm ở Mỹ (cho tới cuối tháng 8/2011 tỷ lệ thất nghiệp ở Mỹ vẫn ở khoảng 9,1%, số việc làm mới tạo ra cũng chỉ xấp xỉ số việc làm bị mất đi). Tại các cuộc tiếp xúc cấp cao Mỹ - Trung lần này, ông Biden cũng đã đề cập vấn đề tỷ giá đồng NDT, cho rằng tỷ giá đã bị đánh giá quá thấp, và điều này rất quan trọng đối với sự tăng trưởng kinh tế toàn cầu, đặc biệt đối với xuất khẩu và tạo việc làm của Mỹ. Nói vậy, nhưng phía Mỹ chưa thể có sức ép đủ mạnh để buộc Trung Quốc phải nâng giá đồng NDT ngay một lần theo yêu cầu của Mỹ. Trung Quốc chỉ có thể cam kết sẽ “đẩy mạnh cải cách cơ chế định giá hối đoái”, nâng giá từ từ đồng NDT, đồng thời chủ trương tiếp tục kích cầu trong nước vừa nhằm mục tiêu cải thiện dân sinh, ổn định xã hội, vừa nhằm hạn chế sự xuống giá của đồng USD gây thiệt hại cho Trung Quốc.

Có thể cho rằng, về phương diện quan hệ kinh tế - thương mại mục tiêu chính của chuyến thăm Trung Quốc lần này của Phó Tổng thống Mỹ Joe Biden là nhằm trấn an các nhà lãnh đạo Trung Quốc rằng nước Mỹ đang khôi phục lại trật tự trong lĩnh vực tài chính, rằng gói

cắt giảm thâm hụt ngân sách mà Chính phủ Mỹ thực hiện gần đây chứng tỏ Mỹ có khả năng và thiện chí trong việc cam kết xử lý những thách thức kinh tế và tài chính để không gây thiệt hại cho kinh tế toàn cầu, cho các đối tác, đặc biệt là Trung Quốc. Đáp lại, các nhà lãnh đạo Trung Quốc đã phát biểu tin tưởng về khả năng khôi phục của nền kinh tế - tài chính Mỹ và về khả năng khối tài sản khổng lồ của Trung Quốc liên quan đến Mỹ và đồng USD sẽ không bị tổn thương. Trong các cuộc tiếp xúc với Phó Tổng thống Mỹ, Phó Chủ tịch Tập Cận Bình và Thủ tướng Ôn Gia Bảo đã đánh giá kinh tế Mỹ có sức bật tốt, thậm chí có thể tăng trưởng mạnh hơn, khi vượt qua được những thách thức hiện nay. Phó Chủ tịch Tập Cận Bình cũng cho biết kinh tế Trung Quốc đang chuyển hướng theo mục tiêu dựa nhiều hơn vào nhu cầu trong nước. Trong 5 năm tới Trung Quốc có thể sẽ nhập khẩu hơn 8000 tỷ USD hàng hóa, và vào năm 2015 tổng doanh số bán lẻ dự kiến đạt 5000 tỷ USD. Điều này sẽ tạo cơ hội kinh doanh lớn cho các doanh nghiệp Mỹ. Phó Chủ tịch Tập Cận Bình kêu gọi phía Mỹ giảm bớt những rào cản thương mại và đối xử công bằng với các doanh nghiệp Trung Quốc. Về phần mình Trung Quốc cam kết sẽ tiếp tục mở cửa thị trường cho các doanh nghiệp Mỹ. Hoạt động ngoại giao trấn an để “củng cố lòng tin” giữa hai đối tác Trung – Mỹ là cần thiết đối với cả hai bên. Tuy nhiên, ẩn chứa trong lòng tin đó còn có nhiều nhân tố mâu thuẫn và cuộc cạnh tranh trong

lĩnh vực kinh tế - thương mại vẫn tiếp tục.

Về phương diện chính trị - an ninh, chuyến thăm Trung Quốc lần này của Phó Tổng thống Mỹ Joe Biden là nhằm tìm hiểu và làm quen với người đồng cấp là Phó Chủ tịch Tập Cận Bình, nhân vật được coi là sẽ trở thành nhà lãnh đạo cao nhất Trung Quốc sau năm 2012, và cùng phía Trung Quốc trao đổi về những vấn đề song phương, khu vực, và quốc tế mà “hai bên cùng quan tâm”. Trong thời gian ở thăm Trung Quốc, Phó Tổng thống Mỹ Joe Biden có cuộc hội đàm với Chủ tịch Hồ Cẩm Đào và Thủ tướng Ôn Gia Bảo, nhưng chủ yếu là tiếp xúc với Phó Chủ tịch Tập Cận Bình nhằm mục đích “đầu tư cho tương lai của quan hệ Mỹ - Trung”. Sau cuộc hội đàm chính thức tại Bắc Kinh ngày 18/8 và buổi tiệc chiêu đãi chính thức tối hôm đó, Phó Chủ tịch Tập Cận Bình đã cùng Phó Tổng thống Joe Biden đi thăm một số địa phương. Có dư luận báo chí cho rằng cuộc đón tiếp Phó Tổng thống Joe Biden có phần long trọng hơn so với những lần Bắc Kinh đón tiếp các Phó Tổng Thống Dick Cheney hay Al Gore tới thăm trước đây.

“Nhân quyền” từ trước tới nay luôn là vấn đề gay gắt trong quan hệ Trung - Mỹ. Mặc dầu đã có cơ chế đối thoại về nhân quyền, nhưng quan điểm của hai bên còn quá xa nhau, vấn đề hầu như không thể giải quyết, nhưng bao giờ cũng được đề cập. Thời gian Phó Tổng thống Mỹ thăm Trung Quốc cũng là thời

gian xảy ra những sự kiện bạo loạn ở Tân Cương, Tây Tạng và một số địa phương khác của Trung Quốc. Trong bối cảnh biến động chính trị trầm trọng và phức tạp ở Bắc Phi và Trung Đông với sự can thiệp ngang nhiên của Mỹ và NATO, các nhà lãnh đạo Trung Quốc cũng nhắc nhở phía Mỹ tôn trọng những “lợi ích cốt lõi” của Trung Quốc nhất là trong các vấn đề Đài Loan, Tây Tạng, Tân Cương. Về vấn đề tự do, dân chủ, nhân quyền vv..trong quan hệ Mỹ - Trung trước đây Tổng thống Mỹ Obama một mặt “tin rằng mỗi quốc gia phải tìm ra con đường cho riêng mình”, mặt khác lại cho rằng Mỹ luôn lên tiếng bảo vệ “các nguyên tắc cơ bản” mà nước Mỹ đại diện “trên khắp thế giới”, “các quyền này cần dành cho mọi người, gồm cả các sắc tộc thiểu số và tôn giáo, dù ở Mỹ, Trung Quốc, hay bất kỳ nước nào”³ và những nhân vật “bất đồng chính kiến” chống chế độ ở Trung Quốc.

Vấn đề Đài Loan có tầm quan trọng hàng đầu trong quan hệ Trung – Mỹ về lâu dài, nhưng trước mắt hai bên đều muốn duy trì ổn định trong quan hệ hai bờ eo biển” nên trong chuyến thăm Trung Quốc lần này hai bên không đưa vào chương trình nghị sự. Theo ông Danich Russel cố vấn an ninh quốc gia của Tổng thống Mỹ về các vấn đề châu Á thì trong chuyến thăm Trung Quốc lần này Phó Tổng thống Mỹ Joe Biden không có kế hoạch nêu vấn đề Đài Loan, đặc biệt là vấn đề bán vũ khí: “Chúng tôi phải thực hiện nghiêm túc các nghĩa vụ của mình theo đạo luật quan hệ với Đài Loan và

chúng tôi sẽ không đàm phán với Trung Quốc về các vấn đề này”.

Trong chuyến thăm Trung Quốc lần này, Phó Tổng thống Joe Biden cũng không đề cập nhiều vấn đề này vì e ngại sẽ ảnh hưởng tới mục tiêu “củng cố lòng tin” giữa hai bên.

Trong lĩnh vực an ninh quân sự, cho tới nay Mỹ vẫn chưa coi Trung Quốc là mối đe dọa trực tiếp, nhưng đã đánh giá Trung Quốc là quốc gia duy nhất có khả năng tiềm tàng thách thức vị thế đứng đầu, có sức mạnh quân sự áp đảo trên toàn thế giới của Mỹ. Đối với châu Á, đặc biệt là khu vực Đông Á, thì cuộc cạnh tranh địa- chiến lược Mỹ - Trung đã diễn ra khá gay gắt trong thời gian gần đây, khi chính quyền Obama chủ trương “trở lại châu Á” và Trung Quốc đẩy mạnh hoạt động khuếch trương lực lượng tại các vùng biển bờ Tây Thái Bình Dương từ Hoàng Hải, Đông Hải, đến “Nam Hải”(Biển Đông). Các nhà quân sự Trung Quốc lập luận rằng họ phải bung hàng rào phòng thủ ra ngoài các hải đảo đang bao vây lãnh hải của Trung Quốc về phía Đông và phía Nam, thậm chí có người còn đưa ra ý tưởng chia đôi Thái Bình Dương với Mỹ. Trong khi đó, hành vi ngoại giao của Trung Quốc trong thời gian gần đây tỏ ra mềm mỏng hơn nhằm giảm sức ép phản đối của các đối tác. Việc ký bản Hướng dẫn thực hiện Tuyên bố về ứng xử của các bên ở Biển Đông (DOC) là một ví dụ. Phía Mỹ vẫn kiên trì quan điểm là một cường quốc có quyền lợi ở Tây Thái Bình Dương, nhưng trong khuyến khích và hỗ

trợ các đồng minh và đối tác khác có phản ứng cứng rắn hơn với Trung Quốc, Mỹ vẫn chủ trương hoà dịu và tăng cường quan hệ hợp tác quân sự với Trung Quốc, chỉ yêu cầu Trung Quốc phải minh bạch và có tinh thần xây dựng. Sự kiện Trung Quốc cho hạ thủy tàu sân bay đầu tiên đã gây phản ứng trong dư luận Mỹ và Nhật Bản đòi Trung Quốc phải minh bạch trong phát triển lực lượng quân sự. Ngày 16/8, khi Phó Tổng thống Joe Biden lên đường thăm Trung Quốc thì Ngoại trưởng Mỹ Hillary cũng đã phát biểu tại Đại học Quốc phòng rằng Mỹ sẽ vẫn có vai trò cường quốc Thái Bình Dương. Trước đó, giữa lúc xảy ra các sự kiện làm cho tình hình Biển Đông căng thẳng, Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ Robert Gates đã tới Đông Nam Á và tuyên bố Mỹ vẫn giữ những cam kết với khu vực này và chính sách ngoại giao quốc phòng của Chính phủ Mỹ với châu Á không thay đổi.

Cạnh tranh địa - chiến lược Trung - Mỹ hiện nay không còn bó hẹp trong phạm vi Đông Á mà đã mở rộng ra phạm vi toàn cầu, từ Á sang Âu, từ châu Phi sang Mỹ La - tinh.

Trong khu vực Nam Á, Trung Quốc luôn coi quan hệ với Pakistan là “cao hơn đỉnh núi Himalaya”. Mối quan hệ này đã có phần suy giảm sau khi Pakistan trở thành đồng minh của Mỹ trong cuộc chiến Afghanistan. Nhưng gần đây quan hệ Mỹ - Pakistan có sự rạn nứt từ sau vụ lực lượng đặc nhiệm Mỹ đột nhập tiêu diệt trùm khủng bố Bin Laden, Pakistan đã tìm cách quay lại

“chơi con bài Trung Quốc”. Sự thay đổi trong tình hình chính trị tại khu vực Nam Á cũng đã làm cho Mỹ và Trung Quốc đều muốn tăng cường quan hệ với Ấn Độ, và cuộc cạnh tranh địa - chiến lược Mỹ - Trung tại khu vực đang diễn ra một cách hết sức phức tạp. Tại Bắc Phi và Trung Đông, sự can thiệp của Mỹ rõ ràng cũng là sự tấn công vào lợi ích của Trung Quốc. Tập đoàn Dầu khí Quốc gia Trung Quốc (CNPC) ngày 23-8 đã phải thông báo dừng hẳn 6 dự án khai thác lớn ở Libi, Xyri, Angiêri và Nigêria do sự bất ổn chính trị. Trung Quốc và Liên bang Nga đã có sách lược khôn khéo thay đổi theo diễn biến của tình hình để vừa giữ được uy tín đối với thế giới Ả-rập, vừa không đối đầu với Mỹ và NATO, và quan trọng nhất là duy trì được lợi ích tại khu vực này trong thời kỳ hậu chiến. Tuy nhiên cuộc cạnh tranh địa - chiến lược Trung - Mỹ tại châu Phi vẫn sẽ tiếp tục.

Khu vực châu Á - Thái Bình Dương là địa bàn cạnh tranh chiến lược quan trọng nhất giữa Trung Quốc và Mỹ. Nhưng hiện nay hai bên cho rằng “Thái Bình Dương còn đủ rộng” cho sự hợp tác vì lợi ích của hai nước Trung - Mỹ⁴. Báo cáo của Bộ quốc phòng Mỹ trình lên Quốc hội vừa qua đã cảnh báo chương trình hiện đại hoá quân đội Trung Quốc đe dọa ổn định lại Thái Bình Dương, nhưng cho rằng ít nhất cho tới năm 2020 quân đội Trung Quốc vẫn chưa thể thực hiện các hoạt động tác chiến cường độ cao, và Mỹ vẫn là cường quốc quân sự chiếm ưu thế tại Thái Bình Dương.

Có thể nói rằng chuyến thăm Trung Quốc của Phó Tổng thống Mỹ Joe Biden vừa qua là chuyến thăm “củng cố lòng tin”, theo chiều hướng đã được chỉ ra trong “Tuyên bố Trung-Mỹ” tháng 1-2011 nhân chuyến thăm Mỹ của Chủ tịch Hồ Cẩm Đào, và sau đó đã được cụ thể hoá một bước qua “Đối thoại chiến lược và kinh tế Mỹ- Trung” (vòng 3 tháng 5/2011).

Chuyến thăm diễn ra trong bối cảnh khủng hoảng nợ công ở Âu Mỹ và những dấu hiệu không mấy lạc quan của quá trình hồi phục kinh tế toàn cầu sau khủng hoảng tài chính, thậm chí có những khả năng dẫn tới nguy cơ “suy thoái kép” của kinh tế thế giới, và trong bối cảnh chính trị phức tạp ở Bắc Phi, Trung Đông với sự can thiệp ngang nhiên của Mỹ và NATO. Trong bối cảnh đó, hai bên Trung Mỹ cần có những sự trao đổi, cam kết để “củng cố lòng tin” trong hợp tác kinh tế - thương mại và an ninh chính trị. Hai chủ đích của Phó Tổng thống Mỹ trong chuyến thăm Trung Quốc lần này là trấn an phía Trung Quốc về khoản đầu tư khổng lồ của họ ở Mỹ và tìm hiểu tình hình phía Trung Quốc nhằm chuẩn bị cho bước tiếp theo của quan hệ Trung - Mỹ. Về phía Trung Quốc, việc hoà dịu quan hệ chính trị an ninh và tăng cường quan hệ kinh tế thương mại với Mỹ trong giai đoạn hiện nay là sự lựa chọn cần thiết trong chính sách đối ngoại nhằm phục vụ cho công cuộc hiện đại hoá trong nước và khuyến khích thương mại trong khu vực và trên thế giới. Đó là lý do để cuộc gặp

cấp cao Trung - Mỹ lần này diễn ra trong không khí thân thiện cởi mở.

Tuy nhiên, chuyến thăm Trung Quốc lần này của Phó Tổng thống Mỹ Joe Biden cũng bộc lộ những vấn đề còn tồn tại và có tính chất lâu dài trong quan hệ Mỹ - Trung. Hợp tác và cạnh tranh Trung - Mỹ trên các lĩnh vực chính trị-an ninh và kinh tế thương mại đan xen nhau và trải qua những bước thăng trầm. Quá trình diễn biến của quan hệ Trung - Mỹ đặc biệt nhạy cảm, nhất là vấn đề Biển Đông. Tình hình đó đòi hỏi các nước ASEAN thực sự có sự đồng thuận trong ứng xử với hai cường quốc Mỹ- Trung nhằm giữ vững hoà bình ổn định và hợp tác phát triển giữa các quốc gia trong khu vực./.

CHÚ THÍCH:

1. Tuyên bố chung Trung - Mỹ (tháng 1-2011) [http:// news Xinhuanet.com/World/2011.01/20C121001428.htm](http://news.Xinhuanet.com/World/2011.01/20C121001428.htm)
2. Xinhuanet.com/ photo/2011-05/11/C1204008750htm
3. Phát biểu của Tổng thống B.Obama tại Thượng Hải, tháng 11/2009 [http:// www. Bec.co.uk/Vietnamese/lg/World/2009/11/091116 Obama_Spêch.Sht..11/22/2009](http://www.Bec.co.uk/Vietnamese/lg/World/2009/11/091116Obama_Spêch.Sht..11/22/2009).
4. Bài phát biểu của Uỷ viên Quốc vụ Trung Quốc Đới Bình Quốc tại WASHINGTON ngày 10/5/2011 [Xinhuanet.com/ Worrd/2011-05/11/C_121403452.htm](http://Xinhuanet.com/Worrd/2011-05/11/C_121403452.htm)

